

Vrede aan alle schepselen

Johan Heirman

Uitkijkend over de weide achter de tuin sta ik, even na zonsondergang, te mijmeren onder mijn geliefde zomereik. Een wilde eend vliegt voorbij in de avondschemering, en roept een herhaald nasaal *twèt twèt*: “Pas op, een mens!”. De achteropkomende partner antwoordt *twèèt*: “Begrepen, ik heb hem gezien”. Mij hoeven ze nochtans niet te vrezen, maar dat kunnen zij niet weten. Dat de wilde fauna in mijn tuin na al die jaren nog altijd ver van mij wegvlucht is een betreurenswaardig gevolg van het gedrag van mijn medemensen.

Onlangs zag ik op BBC2 een documentaire over een vrijwel ontoegankelijke, uitgestrekte, naar verluidt nog nimmer door mensen bezochte bosrijke krater op Nieuw-Guinea. Er bleken dieren en planten te leven die nooit eerder beschreven waren. Vooral trof me dat de dieren er geen schrik van mensen bleken te hebben. Dat zal na die expeditie misschien anders worden, want ook wetenschappers vangen en doden dieren als bewijs voor het thuisfront, al moet dat in vele gevallen wel dienen om argumenten voor natuurbehoud kracht bij te zetten.

Tijdens mijn biologiestudies was het nog gebruikelijk dat studenten een verzameling aanlegden van 50 diertjes in geëtiketteerde formolflesjes. Ik denk dat dit nu wel is

afgeschafft, maar destructief onderzoek met vallen blijft de norm in veel populatiestudies. Men zegt dat dit geen invloed heeft op de populatie als geheel. Ik beweer niet dat het vangen en doden van insecten invloed heeft op de vluchtafstand van groene specht of bunzing, maar het komt wel voort uit dezelfde oudtestamentische mentaliteit die mensen doet geloven dat zij heer en meester mogen spelen over al wat leeft op de aarde. Ergst van al blijven niettemin de jagers die doden voor de ‘sport’, ook al noemen ze dat graag fauna-beheer.

Het voorbije voorjaar is er een vossenfamilie komen wonen in het talud van de beek achter mijn tuin. In de loop van de zomer verdwenen mijn cavia's één voor één als sneeuw voor de zon, spoorloos, alsof ze verdampt waren. De laatste 5 heb ik gered en naar Gent overgebracht. Kort daarna trof ik 2 halfwas egel-tjes dood aan in mijn tuin, naar ik vermoed het werk van een gefrustreerde vos die geen cavia's meer vond. Overal in de buurt verdwenen kippen, pauwen en barbarijse eenden, in die mate dat zelfs getroffen natuurbeschermers zich handen-wringend begonnen af te vragen of er niet moest ingegrepen worden. De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur bezweek voor de druk van de jagers, en beloofde een aanzienlijke uitbreiding

van de jacht op vossen. Op een zomers zonnige oktoberzondag zag ik minstens 10 mannen met geweren aan de rand van de vallei klaar staan voor een drijfjacht. Hoe dat afgelopen is weet ik niet. Maar ik vind niet dat vossen moeten bestreden worden.

Nu zou je kunnen opwerpen dat vossen ook doders zijn. Maar dat doen ze uit noodzaak, wat je van de moderne jagers met hun vuurwapens niet kunt beweren. Naarmate kracht en conditie mij samen met de jeugd stilaan verlaten groeit mijn mededogen met al wat leeft. Het leven is zo al kort en broos genoeg. Niet dat ik zoals de Jains, met een mondmaskertje en een bezempje ga rondlopen. Het achteloze nemen van levens is waar ik bezwaar tegen heb.

Vrede aan de grote harige huisspin die ik op weg naar de kelder voor een biertje 's nachts tegenkom. Zij lijkt te weten dat ik er ben, want even verstart ze, maar ik laat haar met rust. Wij hebben een afspraak dat zij niet overal van die vieze stoffen maakt, maar wel muggen vangt. Want voor die kwelduivels maak ik graag een uitzondering. Vrede, hoewel het me enige moeite kost, aan de jagers met hun wrede, kinderachtige hobby, want zij weten niet wat zij doen. En ook aan u, lieve lezer: vrede.